

2. Kommunikációs kérdőív komplex kommunikációs igényű személyek expresszív és receptív kommunikációjának felmérésére

A kérdőív két részből áll. A 2.1 pont alatt található kérdőív a komplex kommunikációs igényű személy **expresszív kommunikációját**, míg a 2.2 pont alatti **a receptív kommunikációját** térképezi fel.

A kérdőív mindkét részének összevetésével kaphatunk teljesebb és differenciáltabb képet az egyén kommunikációs módjairól, igényeiről és a környezetéről.

2.1 Kommunikációs kérdőív a komplex kommunikációs igényű személyek expresszív kommunikációjának felmérésére

Érintett személy neve	
Kérdőívet felvevő személy neve	
Kérdőívet felvevő személy kapcsolata az érintett személlyel	
Felvétel dátuma	

A kérdőív célja

A komplex kommunikációs szükségletű személy kommunikációs/szociális környezetének megismerése **az érintett személy expresszív kommunikációja** oldaláról megközelítve. A kérdőív az érintett személy napi szintű interakcióiról, ezekben a helyzetekben használt kommunikációjáról adhat pontosabb képet. Jobban megismerhetjük a személy egyéni jellemzőit, igényeit, melyek fontos támpontot adnak a kommunikációs fejlesztések, támogatások tervezéséhez.

A kitöltés menete

Az érintett személlyel kikérdezés keretében tölti ki a szakember! Amennyiben az érintett személy kommunikációs szintje és eszköztára nem teszi ezt lehetővé, a sze-

mélyt jól ismerő szakember és/vagy családtag közreműködésével szükséges felvenni! A kérdések mindegyike az érintett személyre vonatkozik, a válaszoknál ezt fontos szem előtt tartani! A családtag vagy a személy környezetében lévő személyekkel történő interjú során ajánlott a *megjegyzés* oszlop használata válaszaik indokolásához.

A kérdőív felvétele megismételhető, így láthatóvá válik az érintett személy és a környezet kapcsolatában történt fejlődés, és a beavatkozás hatásai.

Kifejezés	Kommunikációs módok a megfelelő aláhúzendó	Megjegyzés
Hogyan fejezi ki az ígent?	Differenciált hangadással Szavakkal Írással Testi jelzésekkel/gesztusokkal Jelekkel Képpel/képi szimbólumokkal papír alapon Képekkel/képi szimbólumokkal elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig:	
Hogyan fejezi ki a nemet?	Differenciált hangadással Szavakkal Írással Testi jelzésekkel/gesztusokkal Jelekkel Képpel/képi szimbólumokkal papír alapon Képekkel/képi szimbólumokkal elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig:	
Hogyan tudja szükségleteit kifejezni?	Differenciált hangadással Szavakkal Írással Testi jelzésekkel/gesztusokkal Jelekkel Tárgyakkal/tárgyszimbólumokkal Képpel/képi szimbólumokkal papír alapon Képekkel/képi szimbólumokkal elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig	
Több kifejezés mód esetén melyiket használja leginkább?	Szavak/beszéd Írás Testi jelzések/gesztusok Jelek Tárgyak/tárgyszimbólumok Képek/képi szimbólumok papír alapon Képek/képi szimbólumok elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig:	

Ahogy a környezete érti őt	Kommunikációs módok a megfelelő aláhúzó	Megjegyzés
Mi alapján érti meg a környezete azt, amit közölni szeretne?	Szavak/beszéd Írás Testi jelzések/gesztusok Jelek Tárgyak/tárgyszimbólumok Kép/képi szimbólumok papíralapú használata Képek/képi szimbólumok elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig:	
A környezet visszajelzései alapján melyik a két leghatékonyabb?	Szavak/beszéd Írás Testi jelzések/gesztusok Jelek Tárgyak/tárgyszimbólumok Képek/képi szimbólumok papíralapú használata Képek/képi szimbólumok elektronikus eszközön Hangadó gépek Egyéb, éspedig:	

A kommunikáció szociális aspektusai	A megfelelő aláhúzó	Megjegyzések
Kikkel szokott kommunikálni a környezetében?	családtagokkal fejlesztésben/szolgáltatásban dolgozó szakemberekkel barátokkal osztálytársakkal/munkatársakkal egyéb, éspedig:	
Kikkel szeret a legjobban kommunikálni?	családtagokkal fejlesztésben/szolgáltatásban dolgozó szakemberekkel barátokkal osztálytársakkal/munkatársakkal egyéb, éspedig:	
Kezdeményez-e kapcsolatfelvételt?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Amikor a kapcsolatfelvétel nem sikeres, mennyire érzi frusztráltnak, elkeseredettnak magát?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	

A kommunikáció szociális aspektusai	A megfelelő aláhúzendó	Megjegyzések
A környezete általában megérti, amit közölni szeretne?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Mennyire gyakori, hogy a környezete félreérti, amit közölni szeretne?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Mennyire értékeli akadályozottnak a kommunikációját?	egyáltalán nem ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Mennyire szeret emberek között lenni?	egyáltalán nem ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Mennyire érzi kiegyensúlyozottnak magát?	egyáltalán nem ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	

Kommunikációs helyzetek	Megjegyzés
Nevezze meg azokat a helyzeteket, amikor előfordul, hogy nem értik meg, amit közölni szeretne!	
Mit tesz ezekben a helyzetekben?	
Nevezze meg azokat a helyzeteket, amikor félreértik, amit közölni szeretne!	
Mit tesz ezekben a helyzetekben?	

Kommunikációs támogatás igénye	
Jelölje meg azt a hármat, amire leginkább szüksége lenne?	kommunikációs segédeszköz kiválasztása, betanítása más eszköz/tábla kisegítő, pozicionáló eszköz igénylése tanácsadás, konzultáció kommunikációs segítő szolgáltatás egyéb, éspedig. .....
Válaszát indokolja!	

2.2 Kommunikációs kérdőív a komplex kommunikációs igényű személyek receptív kommunikációjának felmérésére

Érintett személy neve	
Kérdőívet felvevő személy neve	
Kérdőívet felvevő személy kapcsolata az érintett személlyel	
Felvétel dátuma	

A kérdőív célja

A komplex kommunikációs szükségletű személy kommunikációs/szociális környezetének megismerése **az érintett személy receptív kommunikációja** oldaláról megközelítve. A kérdőív által információt kapunk arról, hogyan érti a környezet kommunikációját az érintett személy.

A kérdőív kiértékelése segítség abban, hogy meghatározzuk melyek a leghatékonyabb módok ahhoz, hogy az érintett személy az üzeneteket helyesen dekódolja.

A kitöltés menete

Az érintett személlyel kikérdezés keretében tölti ki a szakember! Amennyiben az érintett személy kommunikációs szintje és eszköztára nem teszi ezt lehetővé, a személyt jól ismerő szakember és/vagy családtag közreműködésével szükséges felvenni! A kérdések mindegyike az érintett személyre vonatkozik, a válaszoknál ezt fontos szem előtt tartani! A családtag vagy a személy környezetében lévő személyekkel történő interjú során ajánlott a *megjegyzés* oszlop használata válaszaik indoklásához.

A kérdőív felvétele megismételhető, így láthatóvá válik az érintett személy és a környezet kapcsolatában történt fejlődés és a beavatkozás hatásai.

Megértés	Kommunikációs módok a megfelelő aláhúzó	Megjegyzés
Érti az „IGEN” kifejezést?	Szóban Írásban Testi jelzéssel/gesztussal Jellel Képpel/képi szimbólummal papír alapon Képpel/képi szimbólummal elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig:	
Érti a „NEM” kifejezést?	Szóban Írásban Testi jelzéssel/gesztussal Jellel Képpel/képi szimbólumokkal papír alapon Képpel/képi szimbólumokkal elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig:	
Hogyan érti meg, amit a környezete közölni szeretne?	Beszéddel/szavakkal Írás Testi jelzésekkel/gesztusokkal Jelekkel Tárgyakkal/tárgyszimbólumokkal Képpel/képi szimbólumokkal papír alapon Képpel/képi szimbólumokkal elektronikus eszközön Hangadó gépek segítségével Egyéb, éspedig:	
Melyik a leghatékonyabb az Ön számára?	Beszéd/szavak Írás Testi jelzések/gesztusok Jelek Tárgyak/tárgyszimbólumok Kép/képi szimbólumok papír alapon Kép/képi szimbólum elektronikus eszközön Hangadó gépek Egyéb, éspedig:	

A kommunikáció szociális aspektusai	A megfelelő aláhúzendő	Megjegyzés
A környezetében kikkel tud a legkönnyebben kommunikálni?	családtagok fejlesztésben/szolgáltatásban dolgozó szakemberek barátok osztálytársak/munkatársak egyéb, éspedig:	
A környezetében lévő személyek egységes módokat, eszközöket használnak Önnel, amikor közölni szeretnének valamit?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Motivált Ön a kommunikációra?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Érzékeli, ha kommunikációt kezdeményeznek Önnel?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Megérti azt, amit közölni szeretnének Önnel?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Jellemző, hogy félreérti, amit közölnek Önnel?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	
Igényli, hogy folyamatosan tájékoztassák az Önt érintő kérdésekről?	soha ritkán, néha általában gyakran rendszeresen	

Kommunikációs helyzetek	Megjegyzés
Nevezzen meg olyan helyzeteket, amikor az információk megértése nehéz az Ön számára!	
Mit tesz ezekben a helyzetekben?	
Melyek azok a helyzetek, amiket leginkább félreért?	
Melyek azok a helyzetek, amelyek kommunikációs szempontból a leginkább kényelmesek az Ön számára?	

Kommunikációs támogatás igénye	
Jelölje meg azt a hármat, ami szükséges lenne ahhoz, hogy jobban értse a környezetét!	<p>megfelelő kommunikációs segédeszköz más eszköz/tábla kisegítő, pozicionáló eszköz igénylése tanácsadás, konzultáció kommunikációs segítő szolgáltatás egyéb, éspedig.</p> <p>.....</p>
Válaszát indokolja!	

Felhasznált irodalom

Királyhidi Dorottya (2009): Rövid Kommunikációs kérdőív a fejlődésmenetükben súlyosan akadályozott személyek számára. In: Kovács Zs. – Simonics B. (szerk.). *Gondolat-Jel. Jegyzet a fejlődésmenetükben súlyosan akadályozott személyek kommunikációs szakembere képzéshez. 5. sz. melléklet.* Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány. Budapest, 130–133.

Királyhidi Dorottya (2009): Rövid Kommunikációs kérdőív fejlődésmenetükben súlyosan akadályozott személyekkel dolgozók vagy családtagok részére In: Kovács Zs. – Simonics B. (szerk.). *Gondolat-Jel. Jegyzet a fejlődésmenetükben súlyosan akadályozott személyek kommunikációs szakembere képzéshez. 6. sz. melléklet.* Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány. Budapest, 133–135.